

Số: 47/TTr-UBND

Đồng Nai, ngày 26 tháng 3 năm 2026

TỜ TRÌNH

**Dự thảo Nghị quyết về việc tán thành chủ trương
thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương**

Kính gửi: Hội đồng nhân dân tỉnh

I. CĂN CỨ PHÁP LÝ

Căn cứ Nghị quyết số 03-NQ/BCH ngày 25/3/2026 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng; trong đó có nội dung đồng ý chủ trương thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương; Ban Chấp hành Trung ương Đảng giao Bộ Chính trị chỉ đạo Đảng ủy Chính phủ hoàn thành Đề án, hồ sơ theo quy định để trình Quốc hội khóa XVI xem xét, quyết định tại kỳ họp thứ nhất.

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 16/6/2025;

Căn cứ Nghị quyết số 81/2023/QH15 ngày 09/01/2023 của Quốc hội về Quy hoạch tổng thể quốc gia thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050;

Căn cứ Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về phân loại đô thị;

Căn cứ Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính;

Căn cứ Kết luận số 224-KL/TW ngày 08/12/2025 về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 06-NQ/TW ngày 24/01/2022 của Bộ Chính trị về quy hoạch, xây dựng, quản lý và phát triển bền vững đô thị Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045;

Căn cứ Quyết định số 891/QĐ-TTg ngày 22/8/2024 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch hệ thống đô thị nông thôn thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050;

Căn cứ Quyết định số 370/QĐ-TTg ngày 04/5/2024 của Thủ tướng Chính phủ về quy hoạch vùng Đông Nam Bộ thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050;

Căn cứ Thông báo số 420-TB/VPTW ngày 17/11/2025 của Văn phòng Trung ương Đảng về ý kiến Kết luận, chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm

tại buổi thăm, làm việc với các cơ quan, đơn vị tại công trường Dự án đầu tư xây dựng Cảng hàng không quốc tế Long Thành;

Căn cứ Công văn số 1184-CV/VPTW ngày 23/3/2026 của Văn phòng Ban Chấp hành Trung ương Đảng về ý kiến của Bộ Chính trị đối với Đề án xây dựng và phát triển Đồng Nai đến năm 2035, tầm nhìn đến năm 2065;

Căn cứ Quyết định số 779/QĐ-UBND ngày 27/02/2026 của Chủ tịch UBND tỉnh về phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch tỉnh Đồng Nai thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050.

II. SỰ CẦN THIẾT THÀNH LẬP THÀNH PHỐ ĐỒNG NAI

Việc thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương là yêu cầu khách quan, cấp thiết và có cơ sở thực tiễn rõ ràng. Đây không đơn thuần là sự thay đổi về tên gọi gắn với đơn vị hành chính, mà là bước chuyển quan trọng về mô hình phát triển và mô hình quản trị, nhằm đưa Đồng Nai từ vị thế một tỉnh công nghiệp lớn vươn lên thành đô thị cấp vùng, có năng lực điều phối không gian phát triển, liên kết hạ tầng, phân bổ nguồn lực và dẫn dắt tăng trưởng cho toàn khu vực. Đây là mong muốn và khát vọng của Đảng bộ, Chính quyền và nhân dân tỉnh Đồng Nai. Với quy mô diện tích hơn 12.737,18 km², dân số 4.491.408 người. Năm 2025: GRDP của tỉnh khoảng 677.932,31 tỷ đồng, thu ngân sách trên 102.962 tỷ đồng; GRDP bình quân đầu người đạt 152,8 triệu đồng/người, đóng góp 5% GDP của cả nước, đã phản ánh mức phát triển kinh tế tương đối cao so với mặt bằng chung của cả nước, cùng cơ cấu kinh tế thiên về công nghiệp - dịch vụ, Đồng Nai đã hội tụ nền tảng của một không gian phát triển lớn, đa trung tâm, đa chức năng và có mức độ tương tác vùng rất cao.

1. Thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương là bước cụ thể hóa chủ trương của Trung ương và các định hướng quy hoạch phát triển quốc gia, đáp ứng yêu cầu phát triển của khu vực phía Nam trong giai đoạn mới

Nghị quyết số 06-NQ/TW ngày 24/01/2022 của Bộ Chính trị về quy hoạch, xây dựng, quản lý và phát triển bền vững đô thị Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã chỉ rõ quá trình đô thị hóa của nước ta còn nhiều hạn chế; chất lượng đô thị hóa chưa cao, phát triển đô thị còn chủ yếu theo chiều rộng, hạ tầng chưa đồng bộ, năng lực quản trị đô thị chưa theo kịp yêu cầu phát triển.

Cụ thể hóa chủ trương của Bộ Chính trị, Quy hoạch tổng thể hệ thống đô thị và nông thôn thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 tại Quyết định số 891/QĐ-TTg ngày 22/8/2024 của Thủ tướng Chính phủ và Nghị quyết số 306/NQ-CP ngày 05/10/2025 của Chính phủ về điều chỉnh Quy hoạch tổng thể quốc gia đã xác định mô hình phát triển đô thị đa trung tâm, tăng cường liên kết

vùng, hình thành các chuỗi đô thị động lực Bắc - Trung - Nam gắn với phát triển các thành phố công nghiệp hiện đại, trung tâm logistics, trung tâm đổi mới sáng tạo và nông nghiệp công nghệ cao; đồng thời thúc đẩy mô hình phát triển đô thị gắn với giao thông công cộng (TOD), khai thác hiệu quả không gian ngầm, không gian số và phát triển các đô thị sân bay có khả năng cạnh tranh trong khu vực và quốc tế.

Với vị trí địa kinh tế chiến lược, hệ thống hạ tầng giao thông ngày càng hoàn thiện và vai trò trung tâm công nghiệp - logistics của khu vực, Đồng Nai có điều kiện thuận lợi để đảm nhận vai trò đầu mối kết nối giữa hai vùng kinh tế lớn nhất phía Nam. Việc thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương sẽ góp phần nâng cao năng lực điều phối phát triển, thúc đẩy liên kết vùng và khai thác hiệu quả các hành lang kinh tế chiến lược của khu vực.

2. Việc thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương xuất phát từ vị trí, vai trò và tầm quan trọng chiến lược của tỉnh Đồng Nai đối với khu vực phía Nam, không gian siêu đô thị Thành phố Hồ Chí Minh và cả nước

Đồng Nai có vị trí địa lý đặc biệt quan trọng trong cấu trúc phát triển của khu vực phía Nam và cả nước, được xác định là một trong những cực tăng trưởng năng động của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam; là điểm giao thoa của nhiều hành lang kinh tế và trục kết nối chiến lược, liên kết trực tiếp với Thành phố Hồ Chí Minh và giữ vai trò cầu nối giữa Đông Nam Bộ với Tây Nguyên, Duyên hải Nam Trung Bộ và lan tỏa mạnh mẽ đến khu vực Đồng bằng sông Cửu Long. Với vị trí đó, Đồng Nai không chỉ là cửa ngõ giao thương quan trọng mà còn là đầu mối điều phối các dòng lưu chuyển hàng hóa, dịch vụ, đầu tư trong toàn vùng phía Nam.

Đồng Nai còn sở hữu quy mô phát triển lớn cả về dân số và kinh tế. Với dân số hơn 4,49 triệu người và diện tích tự nhiên 12.737,18 km², tỉnh có không gian phát triển rộng và nguồn lực xã hội dồi dào. Quy mô GRDP đạt khoảng 677.932,31 tỷ đồng, xếp thứ 4 cả nước, chỉ sau ba thành phố trực thuộc Trung ương là Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh và Hải Phòng; đồng thời đứng đầu trong nhóm các tỉnh nếu không tính các đô thị trực thuộc Trung ương. Những chỉ số này phản ánh rõ vai trò ngày càng quan trọng của Đồng Nai trong cấu trúc kinh tế quốc gia, đồng thời cho thấy dư địa lớn để phát triển lên tầm đô thị quy mô lớn.

Với những lợi thế nổi bật về vị trí địa kinh tế, hạ tầng chiến lược và quy mô phát triển, Đồng Nai hội tụ đầy đủ điều kiện để trở thành trung tâm công nghiệp - logistics - đô thị hiện đại của khu vực phía Nam, cửa ngõ giao thương

quốc tế quan trọng của Việt Nam và một cực tăng trưởng có sức cạnh tranh trong khu vực Đông Nam Á.

3. Thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương xuất phát từ thực trạng phát triển kinh tế - xã hội và yêu cầu động lực thúc đẩy sự phát triển của vùng kinh tế phía Nam nước ta.

Trong nhiều năm qua, Đồng Nai luôn duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế ổn định và thuộc nhóm dẫn đầu cả nước, đóng vai trò quan trọng trong thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Với quy mô kinh tế lớn, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng công nghiệp - dịch vụ hiện đại, Đồng Nai từng bước khẳng định vị thế là một trong những động lực tăng trưởng quan trọng của khu vực phía Nam và của cả nước.

Hiện nay, tỉnh Đồng Nai là một trong những trung tâm công nghiệp lớn của Việt Nam, với 89 khu công nghiệp được quy hoạch, tập trung tại các địa bàn phát triển năng động như Biên Hòa, Nhơn Trạch, Long Thành, Đồng Xoài, Đồng Phú, Chơn Thành và Trảng Bom. Hiện có 45 quốc gia có doanh nghiệp đang hoạt động sản xuất công nghiệp tại các khu công nghiệp Đồng Nai với 2.269 dự án và tổng vốn đầu tư đăng ký là 44,38 tỷ USD, không chỉ đóng góp quan trọng vào tăng trưởng kinh tế của địa phương mà còn giữ vai trò quan trọng trong chuỗi sản xuất, xuất khẩu của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam và cả nước.

4. Việc thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương xuất phát từ lịch sử hình thành, yêu cầu bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa - lịch sử đặc sắc của dân tộc và thực tiễn phát triển đô thị trên địa bàn tỉnh

Vùng đất Đồng Nai gắn liền với tiến trình mở cõi về phương Nam của dân tộc Việt Nam. Năm 1698, Thống suất Nguyễn Hữu Cảnh được chúa Nguyễn Phúc Chu cử vào kinh lược vùng đất phương Nam, lập dinh Trấn Biên, đặt nền móng cho quá trình hình thành và phát triển của vùng đất Biên Hòa - Đồng Nai ngày nay. Đây được xem là dấu mốc lịch sử quan trọng trong tiến trình xác lập chủ quyền và tổ chức quản lý hành chính của nhà nước phong kiến Việt Nam đối với vùng đất Nam Bộ.

Đến năm 1808, dưới triều vua Gia Long, dinh Trấn Biên được đổi thành trấn Biên Hòa, trở thành một trong năm trấn thuộc Gia Định thành, với địa giới hành chính rộng lớn bao gồm phần lớn vùng đất thuộc các tỉnh Đồng Nai, Bình Dương, Bình Phước, Bà Rịa - Vũng Tàu và một phần Thành phố Hồ Chí Minh ngày nay. Trải qua nhiều giai đoạn lịch sử và những lần điều chỉnh địa giới hành chính, vùng đất Đồng Nai vẫn luôn giữ vị trí quan trọng trong quá trình hình thành, phát triển và định hình không gian kinh tế - xã hội của Nam Bộ.

Trong lịch sử phát triển của vùng đất này, Nông Nại đại phố (nay thuộc Cù lao Hiệp Hòa) từng là một trong những thương cảng sầm uất bậc nhất của Nam Bộ vào thế kỷ XVII - XVIII, đóng vai trò trung tâm giao thương quan trọng của khu vực. Truyền thống thương mại, giao lưu kinh tế và văn hóa hình thành từ rất sớm đã tạo nền tảng quan trọng cho quá trình phát triển đô thị của Đồng Nai trong giai đoạn hiện nay.

Kế thừa những giá trị lịch sử đó, trong những năm gần đây Đồng Nai đã đẩy mạnh quá trình đô thị hóa, phát triển kết cấu hạ tầng và mở rộng không gian đô thị với nhiều quy hoạch mang tầm chiến lược. Việc đầu tư các công trình hạ tầng động lực như Cảng hàng không quốc tế Long Thành, hệ thống cao tốc và các trục giao thông liên vùng đang từng bước tạo nên diện mạo mới cho hệ thống đô thị của tỉnh, hướng tới mục tiêu xây dựng Đồng Nai trở thành đô thị hiện đại, phát triển bền vững và đủ điều kiện trở thành thành phố trực thuộc Trung ương.

5. Việc thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương xuất phát từ yêu cầu bảo đảm nhiệm vụ quốc phòng, an ninh trong tình hình mới

Đồng Nai có vị trí chiến lược đặc biệt quan trọng về quốc phòng – an ninh, vừa là địa bàn có đường biên giới trên bộ tiếp giáp với Vương quốc Campuchia, vừa là cửa ngõ giao thương quốc tế năng động của khu vực phía Nam. Đồng thời, Đồng Nai nằm trên trục kết nối giữa vùng Tây nguyên với vùng Đông Nam bộ, vùng Tây Nam bộ và Thành phố Hồ Chí Minh. Với vị trí đó, Đồng Nai được xem là một trong những địa bàn trọng yếu trong thế trận quốc phòng - an ninh của Quân khu 7, giữ vai trò “phên giậu” bảo vệ khu vực phía Nam của Tổ quốc và trục kết nối đảm bảo thế trận phòng thủ quốc phòng - an ninh giữa khu vực Đông Nam bộ và Tây Nguyên.

III. QUÁ TRÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

Thực hiện chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, ngày 09/3/2026, UBND tỉnh ban hành Quyết định số 852/QĐ-UBND về việc thành lập Tổ soạn thảo Đề án thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương (gọi tắt là Tổ soạn thảo Đề án). Căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, Tổ soạn thảo Đề án đã tham mưu UBND tỉnh trình Ban Thường vụ Tỉnh ủy về Tờ trình, Đề án thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương.

Ngày 12/3/2026, Ban Chấp hành Tỉnh ủy trình Bộ Chính trị về việc thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương tại Tờ trình số 22-TTr/TU.

Căn cứ Công văn số 1184-CV/VPTW ngày 23/3/2026 của Văn phòng Ban Chấp hành Trung ương Đảng về ý kiến của Bộ Chính trị đối với Đề án xây dựng và phát triển Đồng Nai đến năm 2035, tầm nhìn đến năm 2065 và chỉ đạo

của Ban Thường vụ Tỉnh ủy; Trên cơ sở đó, UBND tỉnh đã hoàn thiện dự thảo Đề án thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương và chỉ đạo việc tổ chức lấy ý kiến Nhân dân theo quy định (*Có bảng tổng hợp kết quả lấy ý kiến Nhân dân kèm theo*).

Việc xây dựng Đề án bám sát các Kết luận của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, phù hợp với quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15; Nghị quyết số 111/2025/UBTVQH15, Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và các văn bản chỉ đạo có liên quan.

IV. ĐÁNH GIÁ TIÊU CHUẨN THÀNH LẬP THÀNH PHỐ ĐỒNG NAI

Căn cứ các tiêu chuẩn của thành phố trực thuộc Trung ương được quy định tại Điều 4 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính, qua rà soát, đối chiếu với các tiêu chí theo quy định, tỉnh Đồng Nai cơ bản đáp ứng đầy đủ 07/07 tiêu chuẩn của thành phố trực thuộc Trung ương (*chi tiết tại Phụ lục kèm theo*). Bên cạnh đó, theo khoản 6 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 quy định trường hợp để đáp ứng yêu cầu đặc biệt về quản lý lãnh thổ, bảo vệ chủ quyền quốc gia hoặc phát triển kinh tế - xã hội, tạo động lực liên kết phát triển với các trung tâm kinh tế lớn của quốc gia theo định hướng của cấp có thẩm quyền, thì đơn vị hành chính có thể được thành lập mà không áp dụng các tiêu chuẩn quy định tại Chương I của Nghị quyết.

Kết quả đánh giá cho thấy Đồng Nai đã hội tụ các điều kiện và các yếu tố cần thiết của một thành phố trực thuộc Trung ương: Quy mô phát triển lớn, khả năng tự cân đối ngân sách, cơ cấu kinh tế hiện đại, vị trí chiến lược, vai trò trung tâm liên kết vùng, hệ thống hạ tầng động lực đang được hình thành rõ nét và dự địa phát triển đô thị rất lớn trong giai đoạn tới.

Việc Quốc hội ban hành Nghị quyết về thành lập thành phố Đồng Nai ngay trong năm 2026 nhằm tạo động lực liên kết phát triển với các trung tâm kinh tế lớn của quốc gia, một thành phố Đồng Nai có khả năng phát huy cao nhất hiệu quả của Cảng hàng không quốc tế Long Thành, dẫn dắt phát triển công nghiệp, đô thị, logistics, dịch vụ hiện đại, đổi mới sáng tạo và hội nhập quốc tế; nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế đất nước trong thời đại kỷ nguyên mới.

Thành phố Đồng Nai sẽ có cơ sở chính trị, pháp lý mạnh hơn để tập trung nguồn lực, đẩy nhanh công tác quy hoạch, nâng cấp đô thị, hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng số, hạ tầng xã hội và tổ chức lại hệ thống đơn vị hành chính đô thị

theo một lộ trình chặt chẽ, khả thi, có mốc thời gian, có sản phẩm, có cơ chế giám sát rõ ràng.

V. PHƯƠNG ÁN THÀNH LẬP THÀNH PHỐ ĐỒNG NAI

1. Phương án thành lập

Thành lập thành phố Đồng Nai trên cơ sở nguyên trạng toàn bộ địa giới hành chính tỉnh Đồng Nai với 12.737,18 km² diện tích tự nhiên và quy mô dân số là 4.491.408 người.

2. Kết quả sau khi thành lập

2.1. Thành phố Đồng Nai có diện tích tự nhiên là 12.737,18 km²; quy mô dân số là 4.491.408 người; có 95 đơn vị hành chính cấp xã, dự kiến gồm: 33 phường¹, 62 xã.

2.2. Địa giới hành chính tỉnh Đồng Nai: Phía Tây và Tây Nam giáp Thành phố Hồ Chí Minh; Phía Tây Bắc giáp tỉnh Tây Ninh; Phía Đông giáp tỉnh Lâm Đồng; Phía Bắc giáp Vương quốc Campuchia.

VI. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

Thực hiện nhiệm vụ được giao, các cơ quan, đơn vị, địa phương đã chủ động, tích cực triển khai, xây dựng các hồ sơ, đề án thủ tục theo đúng quy định. Trong quá trình thực hiện luôn chú trọng công tác dân vận, công tác chính trị tư tưởng, tuyên truyền, vận động, tạo sự thống nhất về nhận thức và hành động, tạo sự đồng thuận của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và các tầng lớp Nhân dân; bảo đảm nguồn lực, bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Căn cứ khoản 4 Điều 10 Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 quy định “Sau khi có kết quả lấy ý kiến Nhân dân, cơ quan xây dựng đề án có trách nhiệm hoàn thiện đề án. Đối với đề án thành lập, giải thể, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới và đổi tên đơn vị hành chính cấp tỉnh thì gửi Hội đồng nhân dân cấp tỉnh xem xét, cho ý kiến. Đối với đề án thành lập, giải thể, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới và đổi tên đơn vị hành chính cấp xã thì gửi Hội đồng nhân dân cấp tỉnh và Hội đồng nhân dân cấp xã ở các đơn vị hành chính có liên quan trực tiếp để xem xét, cho ý kiến”.

Do đó, để bảo đảm kế hoạch, lộ trình thực hiện sắp xếp theo chủ trương của Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh kính đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh tán thành chủ trương thành lập thành phố Đồng Nai trực thuộc Trung ương để Ủy

¹ Gồm 23 phường hiện nay và 10 xã dự kiến thành lập phường: Long Thành, Nhơn Trạch, Trảng Bom, Dầu Giây, Xuân Lộc, Đồng Phú, Tân Khai, Lộc Ninh, Trị An, Tân Phú

ban nhân dân tỉnh hoàn chỉnh hồ sơ Đề án, báo cáo Bộ Nội vụ, Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Quốc hội xem xét, quyết định theo quy định./.

(Gửi kèm dự thảo Đề án của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh)

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Ban TT UBMTTQ Việt Nam tỉnh;
- Sở Nội vụ;
- Chánh, PCVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, KGVX.^(H)

Nguyễn Văn Út